

[Aksel Møller.]

system. Men det er maaske egentlig bedre at overlade til den højtærede Undervisningsminister selv at fortælle os, om han har skiftet Mening; han er jo ved sit Mæles fulde Brug. Det er selvfølgelig rigtigt, at Udtalelsen i „Pest over Europa“ er en Udtalelse fra 1933, men mon ikke Undervisningsministeren stadig er Tilhænger af, at Samfundet behøver Planøkonomi, Socialisering og Rationalisering?

Den højtærede Statsminister vil ogsaa indlade sig paa en Fortolkning af „Fremtidens Danmark“. Han udlægger Teksten, og naar det er ham, der gør det, er det jo ex cathedra, og saa er det naturligvis vanskeligt at sige ham imod, men maa det ikke være tilladt lige at minde om, at naar han udlægger denne Tekst om „Systemet, der aldrig maa vende tilbage“, som om Ordene alene gaar paa de Kriser og den Arbejdsløshed, vi oplevede i Mellemkrigsaaarene, og som førte til Nazisme og Krig, kan det ikke være den hele Sandhed, hver Gang Teksten udlægges, for i „Fremtidens Danmark“ betegner man paa akkurat samme Maade dette System, idet man siger, at

„det er ligegyldigt, hvad man kalder dette økonomiske System. Vi Socialdemokrater plejer at kalde det Privatkapitalisme“.

Jeg maa derfor i hvert Fald være berettiget til at tro, at det, man sigter til med „Systemet, der aldrig maa vende tilbage“, maa være det saakaldte privatkapitalistiske System. I øvrigt maa han i alt Fald ikke blive fornærmet over, at jeg beskæftiger mig med „Fremtidens Danmark“; jeg har bare fulgt den Opfordring, der staar i Forordet til dette lille Værk:

„Vi har optrykt dette Materiale i nærværende Bog i Haabet om, at Bogen vil kunne være en værdifuld Hjælp i Drøftelserne af Arbejderbevægelsens Stilling til Fremtidens Problemer.“

Men maaske har man heller ikke ment det særlig alvorligt med dette Haab... (Statsministeren [Hans Hedtoft]: Ja, men det ærede Medlem har læst det, som Fanden læser Bibelen!)... Den højtærede Statsminister talte formentlig ved denne Lejlighed ikke ex cathedra.

Derimod har jo det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersen givet os lidt at vide i Dag om, hvad han mener med Socialiseringspolitik. Det er altsaa Forsikringsselskaberne, kan jeg forstaa, som i første Række interesserer som Socialiseringsobjekter. Jeg skal ikke ved denne Lejlighed indlade mig i Diskussion med det ærede Medlem om Omkost-

ningerne i private Forsikringsselskaber og i offentlige Forsikringsformer; det vil vi jo faa Lejlighed til at drøfte, hvis det ærede Medlems Parti stiller et Forslag om Socialisering af Forsikringsvæsenet.

Det er desværre heller ikke muligt for mig at blive enig med Statsministeren om Fortræffeligheden af et Nationalbudget. Jeg tør ikke maale mig med den højtærede Statsminister, men jeg mener dog, at jeg forstaaer Meningen med denne Opfindelse. Jeg er mig fuldt bevidst, at et saadant Budget ikke i sig selv er en Løsning af Problemerne. Det er et Forsøg paa at kortlægge dem. Men for vort Lands Vedkommende afhænger jo det Skøn over Fremtiden — og et Budget er jo et Billede af Fremtiden — i saa høj Grad af en enkelt Faktor, nemlig Landbrugsproduktionen, at jeg stadig vil fastholde, at netop i vort Land skal det kun slaa fejl paa dette ene Punkt, for at i og for sig hele Budgettet bliver truet paa een Gang. — Nuvel, men det har ikke været min Hensigt at tage Humøret fra den højtærede Statsminister, og vi afventer altsaa med største Spænding hans nye Instrument.

Statsministeren beskæftigede sig indgaaende med Valutasituationen. Vi er ganske enige med ham i, at en Fortsættelse af Køb paa Klods ikke kan finde Sted. Men denne Erkendelse stiller os over for et lige saa uheldsvangert Perspektiv. Det er hævet over enhver Tvivl, at en Importbegrænsning vil komme til at gaa ud over Raavareimporten i høj Grad, selv om det naturligvis maa være Handelsministerens Kunst at skaane Raavarerne saa stærkt, som det nu engang, alle Hensyn taget i Betragtning, er muligt. Men i samme Udstrækning, hvori man maa se Raavareimporten nedsat, har man Ansigtet vendt imod Arbejdsløshed. For Forholdet er det, at man meget vel kan tænke sig, at en Arbejdsløshed kan indtræde som Følge af Importbegrænsning og endda komme til at indtræde under en saadan Situation, at vi kommer til at opleve den samtidig med en Forstærkelse af Prisbevægelsen i opadgaaende Retning.

Vi kan naturligvis blive reddet fra denne Udsigt, hvis Marshall-Planen kommer os til Hjælp eller vi selv kan arbejde paa langfristede Kreditter i U. S. A. Det var et af mine Motiver til forleden Dag at rejse Spørgsmaalet om et langfristet Dollarlaan, der i alt Fald kunde dække det Tab, Flygtningene har paaført os; det er jo egentlig fuldstændig urimeligt, hvis Verden ikke er til at raabe op for dog i alt Fald at yde os den Retfærdighed, at vi kunde afskrive det store Tab, det Handikap, vi har faaet i